

Εκπαιδευτικοί στον 21^ο αιώνα

Πώς οι κοινωνικές και τεχνολογικές απαιτήσεις του 21ου αιώνα αλλάζουν τον τρόπο που διδάσκουμε και μαθαίνουμε.

Έρευνα του Ιδρύματος Vodafone σε 11 Ευρωπαϊκές χώρες

Συνοπτική έκθεση αποτελεσμάτων

Ipsos-Opinion
Οκτώβριος 2022

Πλαίσιο και σκοπός της έρευνας

Πλαίσιο έρευνας:

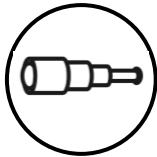
- Το Ίδρυμα Vodafone στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του στους τομείς της Υγείας, της Εκπαίδευσης, της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης, με απώτερο σκοπό τον σχεδιασμό δράσεων και προγραμμάτων για την κάλυψη σημαντικών αναγκών προχώρησε στην εκπόνηση έρευνας μεταξύ εκπαιδευτικών σε 11 Ευρωπαϊκές χώρες και πιο συγκεκριμένα σε: Αλβανία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιταλία, Ολλανδία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ισπανία, Ήνωμένο Βασίλειο και Τουρκία.
- Ο συντονισμός του ερευνητικού έργου ανατέθηκε στην Ipsos Γερμανίας η οποία ανέλαβε και την υλοποίηση των συνεντεύξεων με τις κατά τόπους συνεργαζόμενες εταιρείες ερευνών αγοράς.

Στόχος της έρευνας:

Να διερευνηθούν οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για το σχολείο του 21ου αιώνα. Ως εκ τούτου, όλα τα αποτελέσματα αντιπροσωπεύουν τη γνώμη/αντίληψη των εκπαιδευτικών, που φυσικά έχουν μια βαρύνουσα άποψη, και δεν βασίζονται σε αντικειμενικές μετρήσεις της κατάστασης των σχολείων.

Μεθοδολογία της έρευνας

Το αρχικό δείγμα για την Ελλάδα ήταν 300 συνεντεύξεις και τελικά ολοκληρώθηκαν 302

Όλες οι συνεντεύξεις έγιναν τηλεφωνικά, στο σταθερό τηλέφωνο του σχολείου, και η μέση διάρκειά τους ήταν 20'

Για την εξασφάλιση της αντιπροσωπευτικότητας των αποτελεσμάτων ορίστηκαν ποσοστώσεις με βάση τη βαθμίδα εκπαίδευσης, την περιφέρεια και το ιδιοκτησιακό καθεστώς (Δημόσια/ Ιδιωτικά) με βάση τα διαθέσιμα επίσημα στοιχεία.

Η επιλογή των σχολείων βασίστηκε στους κανόνες τυχαίας δειγματοληψίας από μία λίστα που περιείχε συνολικά περίπου 8000 εκπαιδευτικές μονάδες, δημόσιες και ιδιωτικές.

Στοιχεία δείγματος

Δημογραφικά χαρακτηριστικά εκπαιδευτικών που συμμετείχαν:

Άνδρες

Γυναίκες

άνω των 40 ετών
με αποτέλεσμα η
μέση ηλικία να
είναι αρκετά
μεγαλύτερη από
τις υπόλοιπες
χώρες

δίδασκαν στην
Πρωτοβάθμια
εκπαίδευση

δίδασκαν στην
δευτεροβάθμια
εκπαίδευση

διδάσκουν στην
Αττική

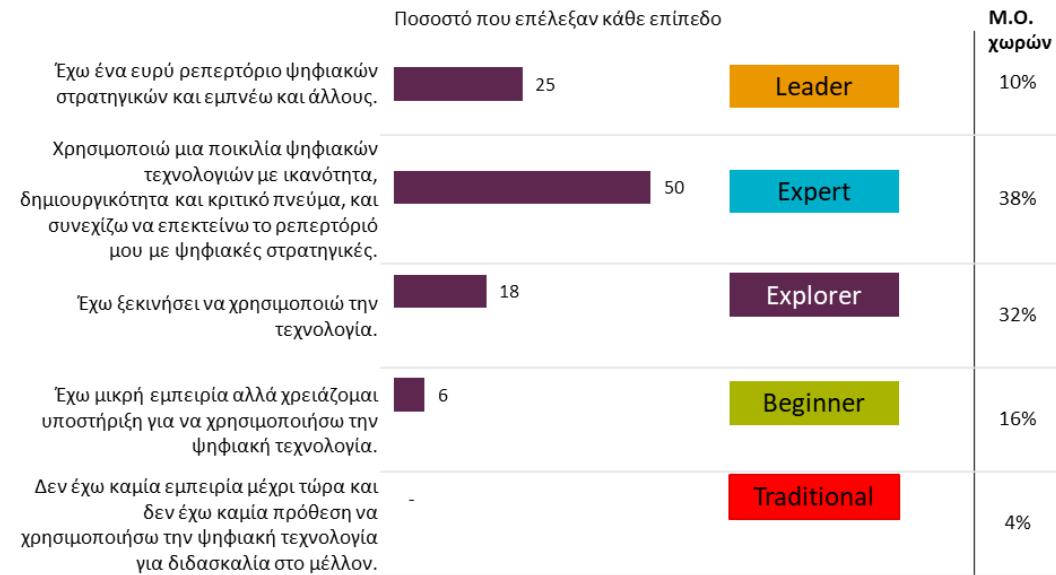
διδάσκουν στις
υπόλοιπες
περιφέρειες

Επίπεδο δεξιοτήτων

Δεξιότητες των εκπαιδευτικών (αυτοαξιολόγηση):

- > Πολύ υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων όσον αφορά τις τεχνολογίες πληροφορικής καθώς οι Leaders και Experts, με βάση την κατηγοριοποίηση που προέκυψε από τη χρήση τέτοιων τεχνολογιών στη διδασκαλία, αντιπροσωπεύουν τη συντριπτική πλειοψηφία, ενώ ο αριθμός των Traditionals και Beginners είναι πολύ χαμηλός.
- > Το ανωτέρω συντελεί στο να εμφανίζεται η Ελλάδα σε πολύ καλή θέση ειδικά στα πεδία που αφορούν ποικιλία εργαλείων ψηφιακής τεχνολογίας και εμπειρία χρήσης τους.

Επίπεδο δεξιοτήτων

Δεξιότητες που απαιτεί η ψηφιακή κοινωνία:

- > Υπευθυνότητα, ψηφιακή παιδεία/ χρήση τεχνολογιών και προσαρμοστικότητα/ ευελιξία εμφανίζονται στις πρώτες θέσεις με μικρή όμως διαφορά από τις υπόλοιπες δεξιότητες.

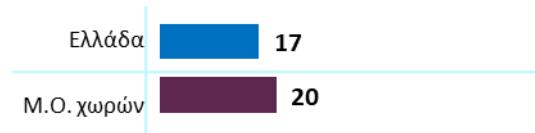
- > **ΟΜΩΣ**, υπάρχει χάσμα μεταξύ της σημασίας ορισμένων ικανοτήτων και της ικανότητας των σχολείων να τις αναπτύξουν. Κάτι βέβαια που ισχύει για όλες τις υπόλοιπες χώρες.

Δυνατότητες και κίνδυνοι ψηφιακών τεχνολογιών

Δυνατότητες ψηφιακών τεχνολογιών:

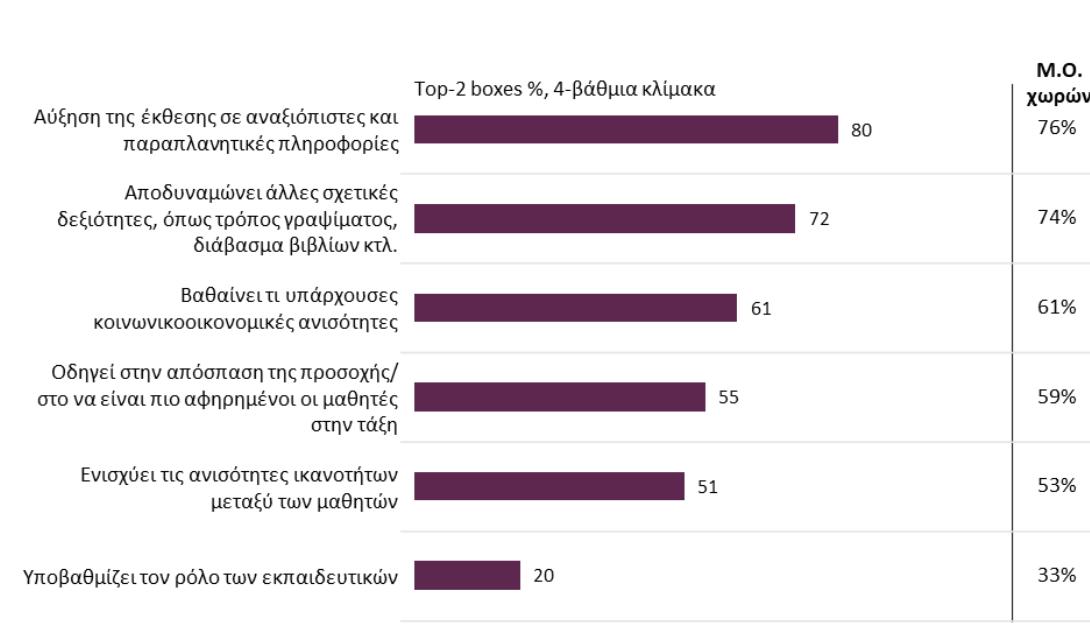
- > Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα συμφωνεί ότι τα ψηφιακά μέσα βοηθούν τους μαθητές να έχουν πρόσβαση σε καλύτερες πηγές πληροφόρησης σε αρκετά υψηλότερο βαθμό σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες.
- > Καθώς και να αποκτήσουν τις απαραίτητες ικανότητες και δεξιότητες στην ψηφιακή εποχή αλλά σε μικρότερο βαθμό από τις υπόλοιπες χώρες.
- > Όσον αφορά τη βελτίωση της ακαδημαϊκής επίδοσης των μαθητών το πιο συμφωνίας ήταν το πλέον χαμηλό σε όλες τις χώρες.

Δυνατότητες και κίνδυνοι ψηφιακών τεχνολογιών

Πιθανοί κίνδυνοι:

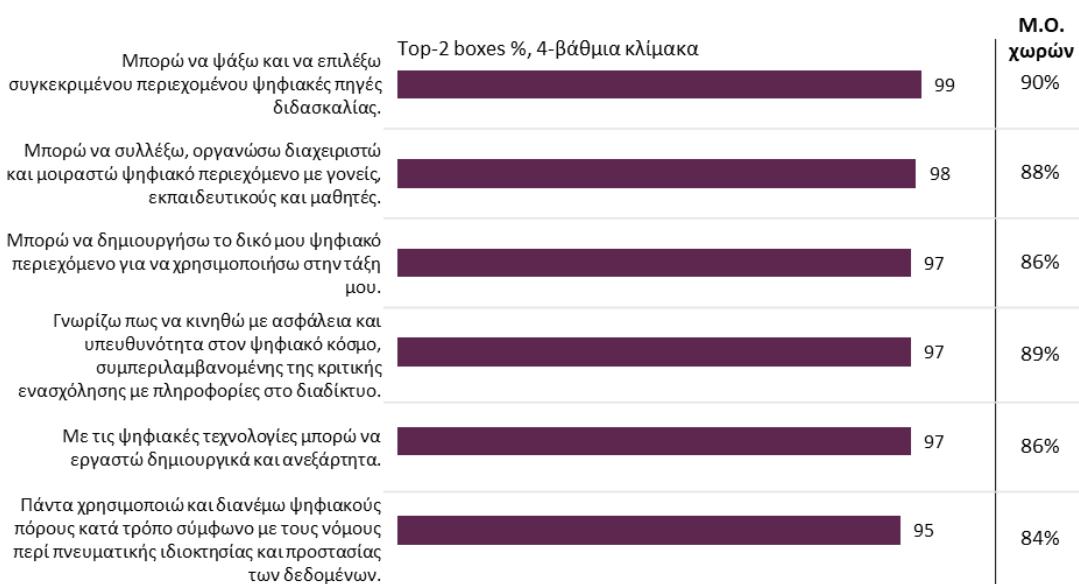
- > Ως κίνδυνοι αναφέρθηκαν σε μεγαλύτερο βαθμό η αύξηση της έκθεσης σε αναξιόπιστες και παραπλανητικές πληροφορίες και η αποδυνάμωση άλλων δεξιοτήτων όπως π.χ. ο τρόπος γραψίματος.
- > Τυχόν φόβοι για υποβάθμιση του ρόλου των εκπαιδευτικών δεν αναφέρθηκαν ιδιαίτερα. Και σε αρκετά μικρότερο επίπεδο σε σχέση με τις άλλες χώρες.

Ψηφιακές τεχνολογίες στην τάξη, σήμερα και στο μέλλον

Έλληνας εκπαιδευτικός και χρήση ψηφιακών τεχνολογιών:

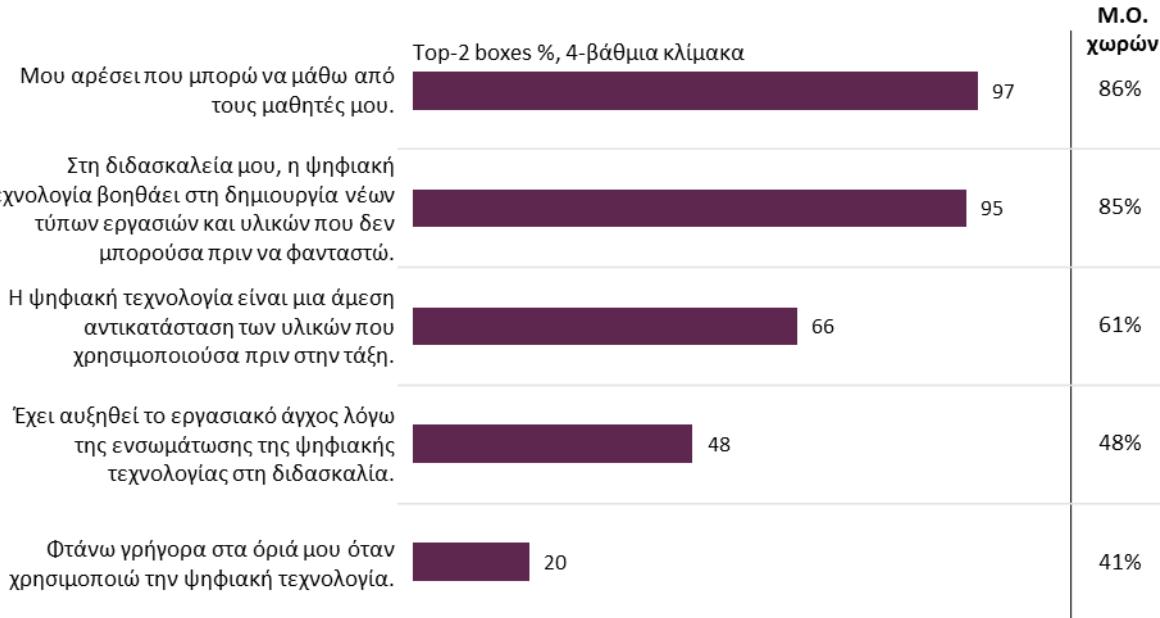
- > Γενικά οι Έλληνες εκπαιδευτικοί αξιολόγησαν τις ικανότητές τους σημαντικά υψηλότερα απ' ότι οι συνάδελφοί τους στις υπόλοιπες χώρες σε όλους τους τομείς και αισθάνονται πολύ σίγουροι για αυτές τις δεξιότητες.

Ψηφιακές τεχνολογίες στην τάξη, σήμερα και στο μέλλον

Έλληνας εκπαιδευτικός και χρήση ψηφιακών τεχνολογιών:

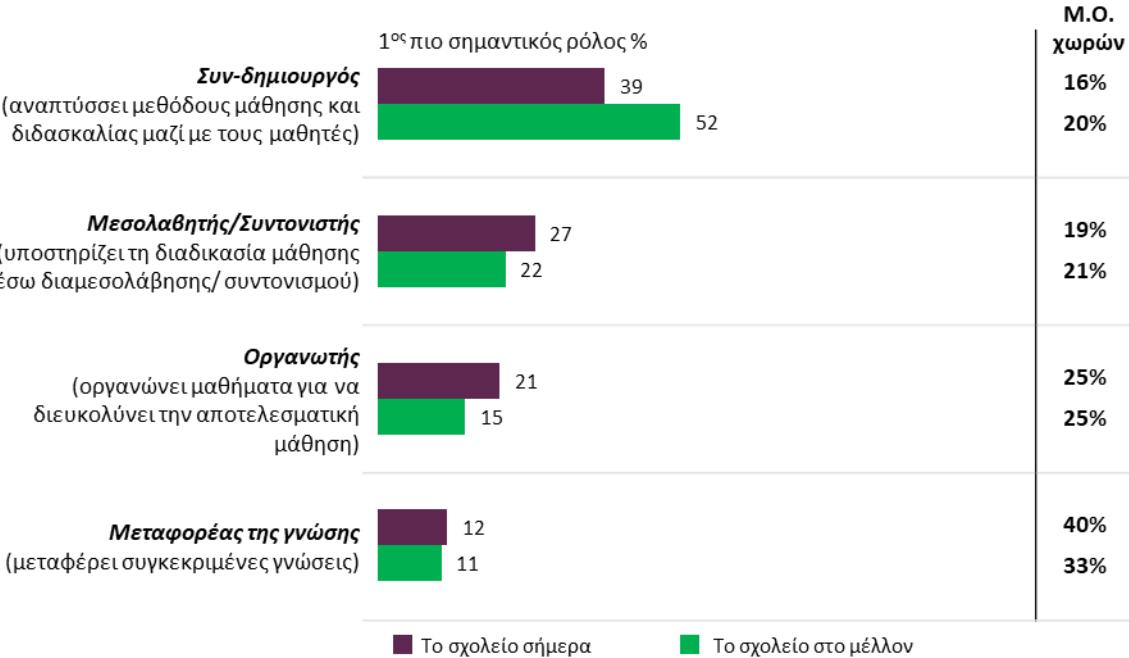
- > Εμφανίζονται δε δεκτικοί σε μεγάλο βαθμό στο να συνεργαστούν με τους μαθητές και να μάθουν και νούργια πράγματα και να χρησιμοποιήσουν την ψηφιακή τεχνολογία για δημιουργία νέων τύπων εργασιών και υλικών εκπαίδευσης.

Ψηφιακές τεχνολογίες στην τάξη, σήμερα και στο μέλλον

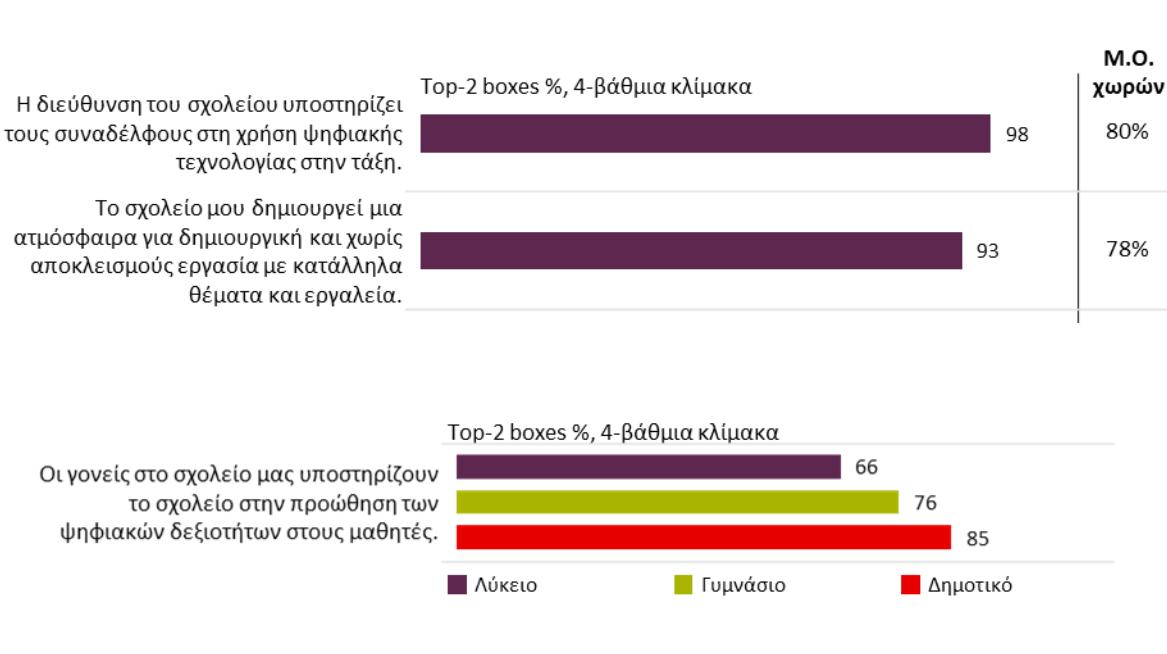
Ο ρόλος του εκπαιδευτικού και οι δράσεις μέσα στην αίθουσα:

- > Σε αντίθεση με τους συναδέλφους τους στις άλλες χώρες οι Έλληνες εκπαιδευτικοί αντιλαμβάνονται το ρόλο τους πολύ περισσότερο ως Συν-δημιουργοί (**39%**), αναπτύσσοντας μεθόδους μάθησης και διδασκαλίας μαζί με τους μαθητές) παρά ως απλοί Μεταφορείς γνώσης (**12%**) θεωρώντας ότι ο ρόλος τους αυτός θα ενισχυθεί περισσότερο στο μέλλον.

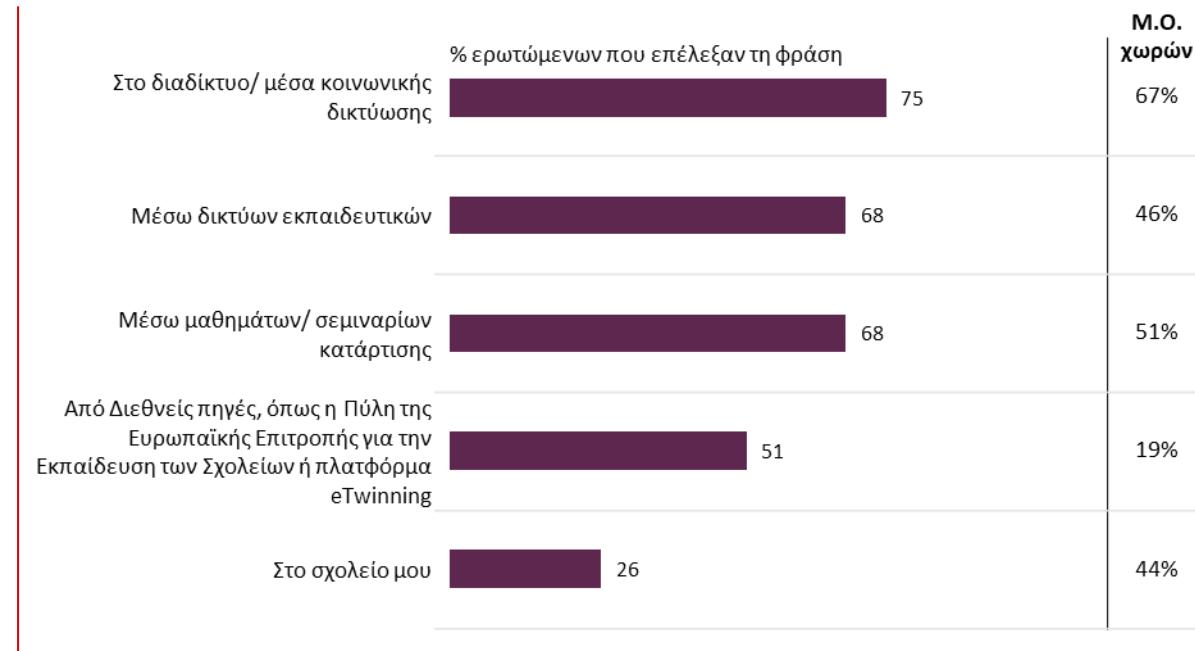
Σχολική ζωή και συνεργασία/ υποστήριξη

- > Η υποστήριξη της διεύθυνσης του σχολείου και η ύπαρξη δημιουργικής και χωρίς αποκλεισμούς ατμόσφαιρας για εργασία με κατάλληλα θέματα και χρήση εργαλείων ψηφιακής τεχνολογίας αναφέρθηκε κατά κόρον από τους εκπαιδευτικούς που ερωτήθηκαν και σε σημαντικά μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες.

- > Στην περίπτωση δε των δημοτικών σχολείων προστίθεται και η υποστήριξη των γονέων για την προώθηση των ψηφιακών δεξιοτήτων.

Σχολική ζωή και συνεργασία/ υποστήριξη

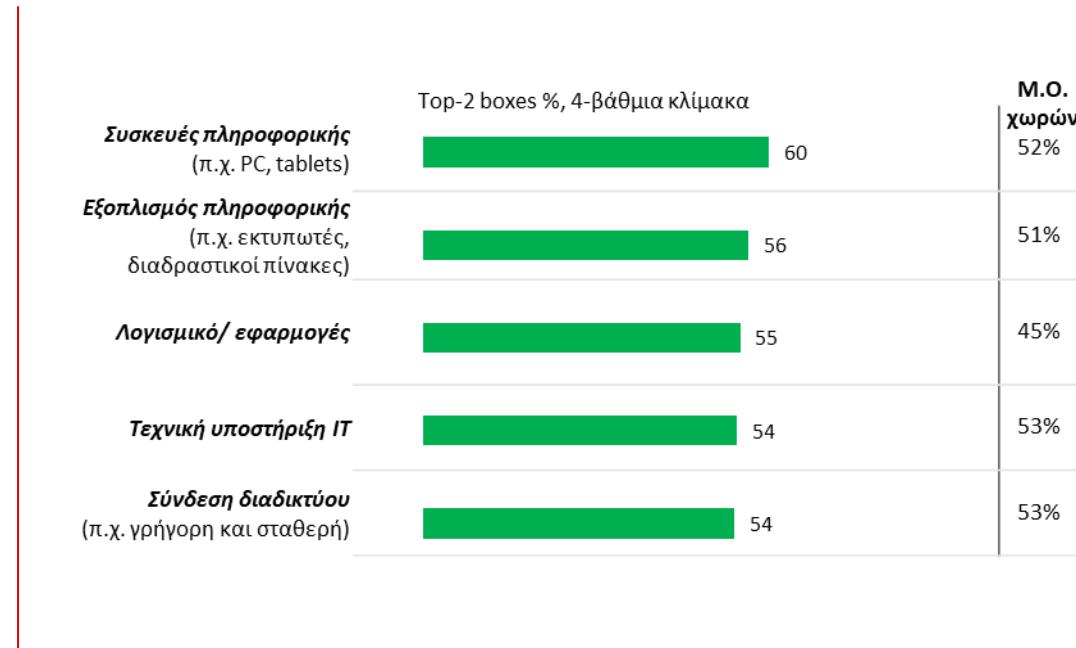
- > Ως κύρια πηγή πληροφόρησης γύρω από τις ψηφιακές τεχνολογίες αναφέρθηκε το διαδίκτυο/ μέσα κοινωνικής δικτύωσης (75%) ακολουθούμενο από δίκτυα εκπαιδευτικών (68%) και σεμινάρια κατάρτισης (68%), αμφότερα πάνω από τον Ευρωπαϊκό Μ.Ο. Σε αντίθεση, το ίδιο το σχολείο αναφέρθηκε μόνο από το 26%, πολύ χαμηλότερα από τον Ευρωπαϊκό Μ.Ο.

Εξοπλισμός σχολικών μονάδων και εκπαιδευτική πολιτική

Εξοπλισμός πληροφορικής:

- > Συγκρινόμενοι με την πλειοψηφία των άλλων χωρών οι Έλληνες εκπαιδευτικοί αξιολογούν θετικότερα τον υπάρχοντα εξοπλισμό πληροφορικής καθώς και τα προγράμματα.
- > Αν και δεν εμφανίστηκαν σοβαρές αδυναμίες στους τομείς που χρήζουν βελτίωσης μπορούν να αναφερθούν η τεχνική υποστήριξη IT και η σύνδεση με το διαδίκτυο.

Εξοπλισμός σχολικών μονάδων και εκπαιδευτική πολιτική

Μέτρα εκπαιδευτικής πολιτικής:

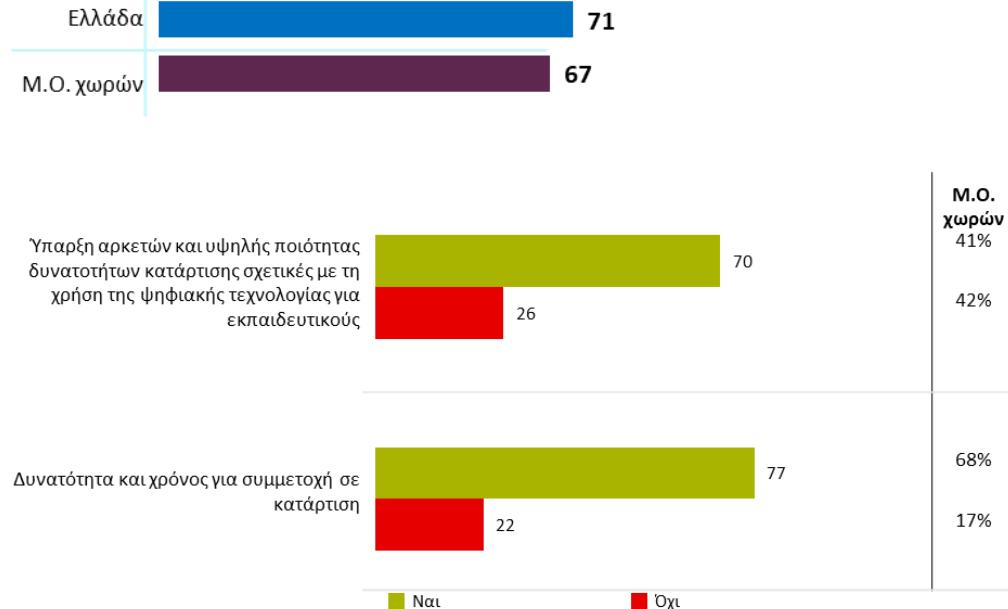
> Λιγότεροι από τους μισούς εκπαιδευτικούς (43%) θεωρεί ότι η υποστήριξη των σχολείων και των δασκάλων/ καθηγητών μέσω των εκπαιδευτικών πολιτικών είναι επαρκής και περιμένουν πολύ περισσότερα προς αυτήν την κατεύθυνση αλλά αυτό είναι γεγονός και στις υπόλοιπες χώρες.

> Από την άλλη η συντριπτική πλειοψηφία θεωρεί ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να επωφεληθεί από την ανταλλαγή ιδεών με άλλες ευρωπαϊκές χώρες για να μάθει από αυτές.

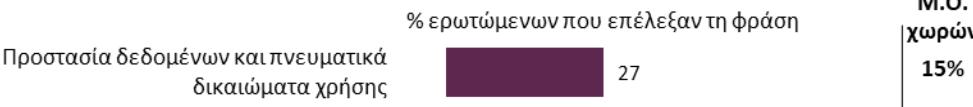
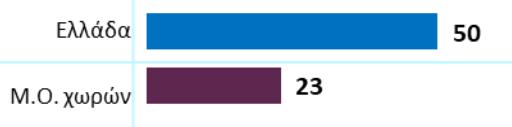
Κατάρτιση και υποστήριξη εκπαιδευτικών

- > Περισσότεροι από τα 2/3 των εκπαιδευτικών παρακολούθησαν κάποιο σεμινάριο κατάρτισης με την πλειοψηφία να δηλώνει ότι έγινε με δική τους πρωτοβουλία και διοργανωνόταν από επίσημο φορέα.
- > Παρόμοια θετικά ποσοστά ισχύουν και για την ύπαρξη σχετικών σεμιναρίων καθώς και για την πρόθεση συμμετοχής στο μέλλον.

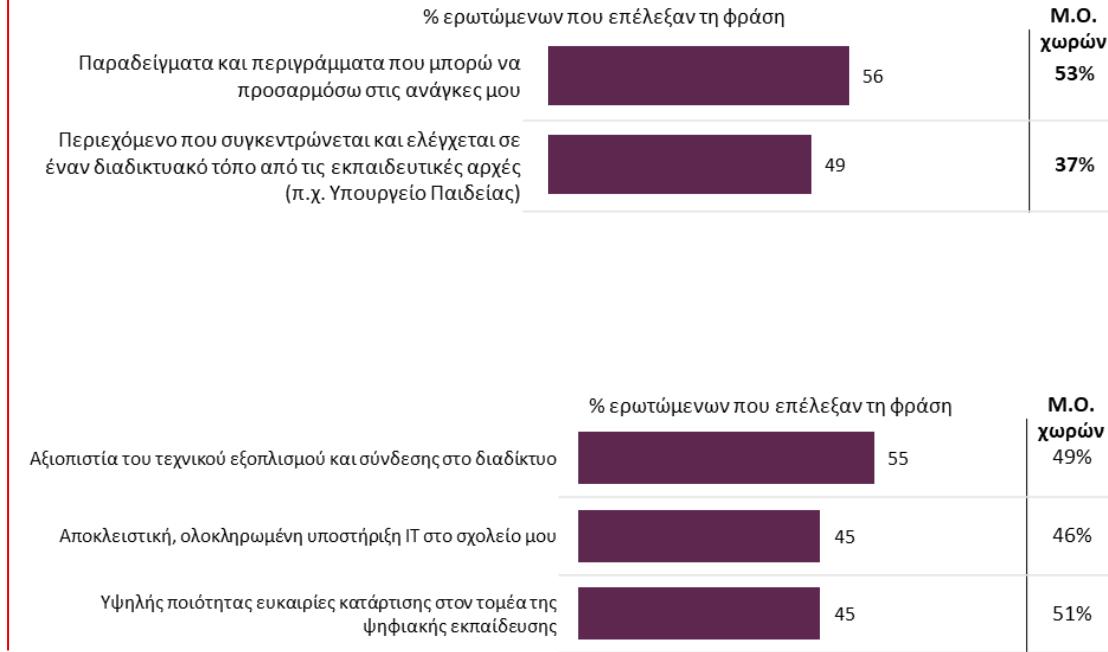
Κατάρτιση και υποστήριξη εκπαιδευτικών

- > Σε αντίθεση με τις υπόλοιπες χώρες στην Ελλάδα περίπου οι μισοί εκπαιδευτικοί προτιμούν τα σεμινάρια μεικτού τύπου στα οποία αναμειγνύονται μορφές αυτοδιδασκαλίας με άλλες διαδραστικές μορφές μάθησης.
- > Όσον αφορά τη θεματολογία των σεμιναρίων ως πιο ελκυστικά αναφέρθηκαν η ενσωμάτωση ψηφιακής τεχνολογίας στη διδασκαλία και τη διαδικασία μάθησης (**45%**) ακολουθούμενα από σεμινάρια για χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας σε μαθητές με ιδιαίτερες μαθησιακές ανάγκες (**44%**).
- > Σε μικρότερο βαθμό αλλά πολύ αισθητά υψηλότερα από τις άλλες χώρες αναφέρθηκαν σεμινάρια σχετικά με προστασία δεδομένων και πνευματικά δικαιώματα χρήσης (**27%**).

Κατάρτιση και υποστήριξη εκπαιδευτικών

- > Όσον αφορά τα περιεχόμενα/ υλικά που θα υποστήριζαν καλύτερα τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας στην τάξη αναφέρθηκαν κυρίως παραδείγματα/ περιγράμματα που μπορούν να προσαρμοστούν στις ανάγκες του εκπαιδευτικού καθώς και περιεχόμενο που θα συγκεντρωθεί και θα ελέγχεται, από τις εκπαιδευτικές αρχές (π.χ. Υπουργείο Παιδείας), σε έναν ενιαίο διαδικτυακό τόπο, με το τελευταίο να έχει αναφερθεί σε σημαντικά υψηλότερο βαθμό στην Ελλάδα.

- > Τέλος, η αξιοπιστία του εξοπλισμού, η υποστήριξη IT και οι υψηλής ποιότητας ευκαιρίες κατάρτισης θα υποστήριζαν καλύτερα τους εκπαιδευτικούς με τη βελτίωση της αξιοπιστίας του εξοπλισμού να φαίνεται πιο επείγουσα σε σχέση με άλλες χώρες.

Vodafone
Foundation

